

**Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő testületének
.../2023. (...) önkormányzati rendelete
Ferencváros fás szárú növényeinek védelméről, pótlásáról**

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése c) pontjában és 48. § (2) bekezdésében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 142/C. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése szerinti szervek véleményének kikérésével a következő rendeli el:

A rendelet hatálya

1. §

- (1) E rendelet hatálya – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén (a továbbiakban: Ferencváros) található fás szárú növényekre terjed ki.
- (2) E rendelet hatálya nem terjed ki a tartóedénybe (például növényládába, planténerbe) ültetett, a talajkapcsolattal nem rendelkező (például épületekből, épületrészekből kinőtt) és a más jogszabály hatálya alá tartozó fás szárú növényekre, valamint a magánterületi cserjékre.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. cserje: töből elágazó, törzset nem nevelő lombhullató vagy örökzöld fás szárú növény vagy nem oszlopos (például terülő) növekedési jellegű örökzöld, a taxon vagy fajta rendszertani besorolása testalakulás szerint: cserje;
2. előnevelt facsetete: minimum kétszer iskolázott, minimum 5 cm törzsátmérőjű lombos fa;
3. fa: egy vagy több törzssel és koronával rendelkező lombhullató vagy örökzöld növény, vagy oszlopos növekedési jellegű tűlevelű örökzöld, amelynek 1 méter magasságban mért törzsátmérője eléri az 5 cm-t, a taxon vagy fajta rendszertani besorolása testalakulás szerint: fa;
4. fás szárú növény: fa, bokor, cserje;
5. fahely: kataszterben nyilvántartott, fa ültetésére fenntartott, burkolt felülettel határolt víz- és légáteresztő felület;
6. fakataszter: az Önkormányzat által vezetett, az egyes fák azonosítására és értékelésére alkalmas adatokat tartalmazó nyilvántartás;
7. fapótlás mértéke: a pótlásként telepítendő fák, facsetetek törzsátmérőinek összege, centiméterben kifejezve;
8. fasor (hagyományos, tájépítészeti értelemben vett): meghatározott fajú és fajtájú, egy sorban lévő fák összessége, ahol a fák tótávolsága nem nagyobb a fák kifejlett korában várható koronaátmérőjétől;
9. faültetési terv: táj- és kertépítész tervezői jogosultsággal rendelkező szakember által az „MSZ 12172:2019 Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein” szabvány szerint készített, fa ültetésére vagy átültetésére irányuló tervdokumentáció; illetve a kerületi fakataszterben nyilvántartott fahelyre történő telepítéskor a 6. melléklet szerinti tartalommal rendelkező dokumentum;

10. fatelepítés: fajtaválasztásnál a környezeti és klimatikus adottságok figyelembevételével, örökzöld vagy lombos előnevelt díszfa, gyümölcsfa ültetése;
11. favédelmi terv: építési területen az építési munka megkezdése előtt minősített favizsgáló és faápoló szakképzettséggel, táj- és kertépítész tervezői jogosultsággal rendelkező szakemberek, szakmérnökök közreműködésével az „MSZ 12042:2019 Fák védelme építési területeken” szabvány szerint készített, a megmaradó fás szárú növényzetre veszélyt jelentő tényezőket azonosító és a veszélyek ellen szükséges védelmi intézkedéseket tartalmazó tervdokumentáció;
12. favédelmi szakfelügyelet: a favédelmi tervben rögzített favédelmi, faápolási, fapótlási és kapcsolódó kertészeti munkák és előírások szakszerű elvégzését ellenőrző, az érintett terület tulajdonosa által megbízott zöldfelület-kezelői szakszemélyzet;
13. favizsgálati szakvélemény: minősített favizsgáló és faápoló szakmérnök, vagy minősített favizsgáló és faápoló szakképzettséggel rendelkező szakember által készített, a fa általános adatait (faj, fajta, fakataszteri azonosító), fizikai paramétereit, a farészek állapotmutatóit, a fa vitalitási értékét (életképességét), a fahibákat, a fa ápolási munkálataira vonatkozó javaslatot, valamint a fa vagyoni értékét is tartalmazó vizsgálati dokumentáció;
14. használó: az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, vagy az ingatlanon lévő fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult személy;
15. inváziós fajú fa: a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008.(XII.30.) Kormányrendelet 1. melléklete és jelen rendelet 1. melléklete szerinti fás szárú növények és azok kertészeti változatai;
16. kék fa: egy terület átmeneti hasznosítása érdekében ideiglenes jelleggel ültetett és az Önkormányzathoz bejelentett fa;
17. környezetrendezés: tervdokumentáció szerint elvégzett területfejlesztés vagy átalakítás, melynek következtében az aktív zöldterület nagysága és zöldfelületi intenzitása nem csökkenhet;
18. közterület: az az állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló, közhasználatra szolgáló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván;
19. magánterület: közterületnek nem minősülő földterület;
20. törzsmérő: a fa törzsén a földfelszíntől számított 1 méter magasságban mért kerületből számított átmérője, centiméterben kifejezve;
21. víz- és légáteresztő felület: a burkolat elemei között vagy anyagán keresztül a csapadékvíz talajba szivárgását, a talajnedvesség szabad kipárologását, valamint a környezeti levegő talajpórusokkal való szabad kapcsolatát lehetővé tevő, elemes, szemcsés burkolat, mely alatt vízzáró szerkezeti réteg – például agyag, hagyományos beton alap – nem létesül;
22. zoológiai szakvélemény: okleveles biológus által készített, a fás szárú növényt élő- vagy fészkelőhelyként használó, védendő állatokra vonatkozó szakvélemény;
23. zöldfelület: biológiailag aktív növényzettel borított terület, ahol a termőtalaj és az eredeti altalaj, illetve a talajképző kőzet között nincs egyéb más réteg;
24. zöldterület: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Korm. rendeletben meghatározott fogalom;
25. zöldfelület-fejlesztés: a zöldfelület kialakítására irányuló, illetve a zöldfelület mennyiségi, vagy minőségi növekedését eredményező tevékenység, például zöldtető, vertikális zöldfelület kialakítása, szilárd burkolat cseréje zöld-, vagy vízáteresztő burkolatra, fatelepítés esetében: gyökércellás vagy “Stockholm” faültetési rendszer kivitelezése, Miyawaki-minierdő ültetése.

A fás szárú növények védelmének általános követelményei

3. §

- (1) Ferencvárosban fás szárú növényt kivágni – az e rendeletben foglalt esetek kivételével – tilos.
- (2) Fa kivágása – az élet- és vagyónbiztonság megóvását szolgáló beavatkozások kivételével – csak november 1. és március 15. között, a madarak költési időszakán kívül, történhet.
- (3) Meglévő közterületi fahelyet faültetés számára, közműmentesen, hosszú távra meg kell őrizni, és csak kivételesen indokolt esetben lehet megszüntetni.
- (4) Közterületen és magánterületen fás szárú növényt ültetni, kivágni, meglévő fás szárú növény részeit eltávolítani kizárólag az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával lehet.
- (5) Közterületen fát ültetni – a meglévő (fakataszterben nyilvántartott) fahelyre történő pótlás vagy telepítés kivételével – kizárólag faültetési terv alapján lehet.
- (6) Fák esetében:
 - a) a lombkorona 50 térfogatszázalékot meghaladó mértékben történő eltávolítása csak favizsgálati szakvélemény alapján történhet;
 - b) a lombkorona 50 térfogatszázalékot meghaladó eltávolítása szakvélemény hiányában engedély nélküli fakivágásnak minősül és jelen rendelet fakivágásra és pótlásra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.
- (7) Fás szárú növény kivágása, részeinek eltávolítása a rajta élő, fészkelő élőlényeket nem veszélyeztetheti. Ha a fán költési időszakban madárfészkek vagy odú található, a kérelmező zoológiai szakvélemény benyújtására kötelezhető.
- (8) Tilos a fahelyek és a fás szárú növényekkel beültetett zöldfelületek szennyezése, vagy a talaj tömörödésével, a növények sérülésével járó tevékenységek végzése. Közterületi vendéglátó teraszok és rendezvények esetében gondoskodni kell a közterület használattal érintett fás szárú növények megóvásáról, különösen a ráparkolás elleni védelméről.
- (9) Tilos a fa tulajdonosának hozzájárulása nélkül a közterületi fákon bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést elhelyezni, vagy azokat a fákhöz rögzíteni. A fán talált vagy ahhoz rögzített tárgyat, eszközt, berendezést a fa tulajdonosa a tárgy, eszköz, berendezés tulajdonosának értesítése vagy jóváhagyása nélkül eltávolíthatja.
- (10) Építési területen az építési munka megkezdése előtt az építetőnek, vagy megbízott kivitelezőnek favédelmi tervet kell készíteni, amelyben meg kell határozni a megmaradó fás szárú növényzetre a kivitelezés során veszélyt jelentő tényezőket és meg kell határozni a védelmükhöz szükséges intézkedéseket.
- (11) Fásított területen építési munka csak a favédelmi tervben foglalt intézkedések betartásával, favédelmi szakfelügyelet biztosítása mellett végezhető.

A fák nyilvántartása és kerületi védelme

4. §

- (1) Az Önkormányzat a közigazgatási területén található fákról fakatasztert vezet, továbbá biztosítja a fakataszterben nyilvántartott fák azonosítására szolgáló adatok elérhetőségét.
- (2) Fa kerületi védelem alá helyezését vagy megszüntetését írásban bármely természetes vagy jogi személy írásban kezdeményezheti a polgármesternél. A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a kezdeményező nevét, címét;
 - b) a védendő vagy védett érték megnevezését és elhelyezkedését (cím, helyrajzi szám, telekrész);
 - c) a kezdeményezés indoklását.
- (3) A kerületi védelem alá helyezésre irányuló eljárás megindításával egyidejűleg a polgármester az eljárás tárgyát az eljárás lezárásáig, de legfeljebb 180 napig ideiglenes védelem alá helyezheti.
- (4) A kerületi védelem alá helyezésre irányuló eljárás megindításáról és – amennyiben erre sor

- került – az ideiglenes védelem elrendeléséről az Önkormányzat írásban értesíti
- a) az érintett ingatlan tulajdonosát (társasház esetén a közös képviselőn keresztül),
 - b) az eljárás kezdeményezőjét,
- továbbá hirdetményt tesz közzé az Önkormányzat honlapján.
- (5) Faegyed kerületi védelem alá helyezése vagy annak megszüntetése a Magyar Faápolók Egyesületének Szaknévsorában bejegyzett Minősített favizsgáló által készített favizsgálati szakvéleményt is magában foglaló értékvizsgálati dokumentáció alapján történhet.
 - (6) Az eljárással érintett ingatlan használója az Önkormányzat megbízásából az értékvizsgálati dokumentációt készítő szakértőket – kizárólag az eljárás tárgyának állapotfelméréshez szükséges legrövidebb időtartamra – az ingatlanra beengedni köteles.
 - (7) Az elkészült értékvizsgálati dokumentációt az Önkormányzat honlapján közzé kell tenni, azzal kapcsolatban a közzétételt követő 30 napon belül írásban bárki észrevételt tehet. A kerületi védelemmel kapcsolatos önkormányzati rendelet előterjesztésének tartalmaznia kell az értékvizsgálati dokumentációval kapcsolatban határidőben benyújtott észrevételeket és az ezekre adott válaszokat.
 - (8) A kerületi védelem alá helyezésre irányuló eljárásban született döntésről és – amennyiben erre sor került – az ideiglenes védelem megszüntetéséről az Önkormányzat írásban értesíti.
 - a) az érintett ingatlan tulajdonosát (társasház esetén a közös képviselőn keresztül),
 - b) az eljárás kezdeményezőjét, és
 - c) az értékvizsgálati dokumentációval kapcsolatban észrevételt tevők mindegyikét, továbbá hirdetményt tesz közzé az Önkormányzat honlapján.
 - (9) A kerületi védelem tényét a fakataszterben, rögzíteni kell.
 - (10) Kerületi védelem alatt álló fát kivágni, vagy annak részeit eltávolítani – a közvetlen életveszély elhárítását szolgáló intézkedés vagy favizsgálati szakvélemény alapján a fa állapotát javító beavatkozás kivételével – tilos.
 - (11) Nem indítható kerületi védelem alá helyezésre irányuló eljárás a véglegessé vált fakivágási engedély alapján kivágható fák esetében.
 - (12) A kerületi védelem, favizsgálati szakvélemény alapján, kérelem nélkül is megszüntethető.

A közterületi fatelepítés szabályai

5.§

- (1) Közterületre és közforgalom számára nyitva álló magánterületre fát ültetni a jegyző engedélyével lehet. A kérelmező a fatelepítési szándékát az 5. melléklet szerinti formanyomtatványon köteles bejelenteni a jegyzőnek. Amennyiben a kérelmező nem az ingatlannal jogszerűen rendelkező személy, úgy a kérelemhez csatolni kell az ingatlan tulajdonosának hozzájárulását.
- (2) Amennyiben kérelmező a telepítéstől számított öt éves időtartamra vállalja a fa gondozását, a jegyző a telepítést határozattal engedélyezi, valamint kijelöli a fatelepítés helyét és idejét, a telepítendő fa fajtáját.
- (3) Amennyiben a fa a telepítését követő öt éven belül kiszárad, a telepítést végző köteles azt eltávolítani és az ültetés helyén az eredeti állapotot helyreállítani. Újratelepítés ebben az esetben nem rendelhető el.
- (4) Telepítéskor az „MSZ 12172:2019 szabvány – Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein” – vonatkozó előírásai szerint kell eljárni. A szabvány összefoglalóját e rendelet 2. sz. függeléke tartalmazza.

Magánterületen lévő fák kivágása

6. §

- (1) Magánterületen lévő fa kivágását a jegyző engedélyezi.
- (2) A fakivágás iránti kérelmet a 3. melléklet szerinti nyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal kell benyújtani.
- (3) Magánterületen fa csak akkor vágható ki, ha nem áll kerületi védelem alatt és megfelel az alábbi feltételek egyikének:
 - a) inváziós fajú vagy erősen allergén;
 - b) elhelyezkedése, kiterjedése vagy egészségi állapota más fa egészségét, életképességét veszélyezteti;
 - c) kivágása favizsgálati szakvélemény alapján indokolt,
 - d) környezetrendezés miatt;
 - e) kivágására hatóság kötelez;
 - f) kék fának minősül, vagy
 - g) más jogszabály alapján lehatárolt építési helyen belül található és a jogszerű építési munka érdekében a kivágása elkerülhetetlen.
- (4) A kiszáradt, valamint az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapotú fa kivágásáról az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni.
- (5) Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető fák esetében:
 - a) A kivágást – amennyiben más lehetőség nincs a veszély elhárítására – a tulajdonos vagy használó köteles haladéktalanul elvégezni és a veszély elhárítása érdekében elvégzett munkát 5 munkanapon belül írásban, a 2. melléklet szerinti nyomtatványon bejelenteni a jegyzőnek;
 - b) A bejelentésben a veszélyhelyzet indokoltságát fotóval, vagy okfeltáró favizsgálati szakvéleménnyel igazolni kell.
- (6) Építési területen történő fa kivágására irányuló kérelemhez mellékelni kell a megmaradó fákra vonatkozó favédelmi tervet.
- (7) A jegyző a fa kivágása iránti kérelmet elutasítja, ha:
 - a) a kérelmező a fa pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott;
 - b) ha a kivágás természetvédelmi, környezetvédelmi érdeket sért.
- (8) A fakivágási engedély a véglegessé válástól egy évig érvényes. Amennyiben az engedélyezett fakivágást az engedélyes az érvényességi idején belül nem végzi el, új kérelem benyújtásának van helye.

A fás szárú növények pótlása

7. §

- (1) Fás szárú növény kivágása esetén a kérelmezőt, a bejelentőt pótlási kötelezettség terheli. Engedély nélküli kivágás esetén, a pótlásra a fás szárú növényt kivágó személyt kell kötelezni. Amennyiben ez a személy nem ismert, a pótlásra az ingatlan tulajdonosát kell kötelezni.
- (2) A fapótlás mértéke:
 - a) ha a kivágásra
 - aa) növény-egészségügyi okból, a fa betegsége miatt, életet vagy vagyonbiztonságot veszélyeztető, illetve balesetveszélyes helyzet megszüntetése érdekében, továbbá a fa kiszáradása miatt kerül sor, a kivágott össztörzsátmérő 50 %-a, csemetefa esetében 10 cm-es törzsátmérőig 1:1 arányban szükséges pótolni,
 - ab) környezetrendezés miatt kerül sor, a kivágott össztörzsátmérő 100 %-a;
 - ac) építmény elhelyezése miatt kerül sor, a kivágott össztörzsátmérő 150 %-a;
 - ad) engedély nélkül kerül sor, a b) pont kivételével, az össztörzsátmérő 300 %-a.
 - b) jogszabállyal védetté nyilvánított, vagy jogszabállyal megtartandónak minősített fa, vagy fasor egyedeinek esetén, engedély nélkül kerül sor, a pótlás mértéke a kivágott fa törzsátmérőjének 400 %-a.

- (3) A pótlás mértéke 10 cm törzsátmérő felett tovább nő a fa törzsátmérőjétől függően. A kivágott fákat egyedenként kell figyelembe venni a méreetszorzó (M) alkalmazása során. Az átmérő alapján meghatározott méreetszorzók (M): d=0-10cm: (M=1); d=10,1-20cm: (M=1,2); d=20,1-30 cm: (M=1,5); d=30,1-40cm: (M=2); d >40cm : (M=2,5)
- (4) A pótlás és kompenzáció alapjául szolgáló végleges össztörzsátmérő a darabszámnak, a kivágás oka szorzójának és a méreetszorzóval növelt végösszegek összeadásával kerül meghatározásra.
- (5) Közterületi cserjék esetében a kivágott cserjék darabszámával megegyező darabszámú cserje ültetendő. Amennyiben a kivágott cserjék darabszáma nem állapítható meg, a pótlási kötelezettség legalább 4 tő/m².
- (6) Engedély nélküli fakivágás esetén, ha a kivágott fák száma és mérete nem állapítható meg, a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 30 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni. Ha az engedély nélkül kivágott fa faszoralkotó volt, úgy a vélelmezett törzsátmérő meghatározásánál a fasort alkotó fák átlagos törzsátmérőjével kell számolni, amennyiben ez meghaladja a 30 centimétert.
- (7) Kék fa kivágása esetében pótlási kötelezettség nincs.
- (8) A pótlás helye elsősorban a kivágott növénynek helyt adó ingatlan. Magánterületen kivágott fa pótlása esetén amennyiben a kivágott fa pótlására a fakivágással érintett ingatlanon, továbbá más, a kérelmező tulajdonában, vagy vagyionkezelésében lévő, Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros közigazgatási területén található, a fakivágással érintett ingatlantól maximum 1 km-re lévő másik magánterületi ingatlanon nincs lehetőség, a fakivágási engedély iránti kérelemhez csatolni kell a kerületi főkertész állásfoglalását, mely tartalmazza a közterületre ültetni tervezett fák számát, törzsátmérőjét, faját, a pótlás pontos helyét és a pótlásként a közterületen elültetendő fák telepítésére vonatkozó előírásokat.
- (9) A pótlásként telepítendő fa méretét, mennyiségét és a pótlás határidejét a kivágást engedélyező, vagy – a kivágás tudomásul vétele esetén – a pótlást elrendelő határozatban kell előírni. Indokolt esetben a pótlásként telepítendő fa fajtája is előírható.
- (10) Lombhullató fa örökzöld fával nem pótolható.
- (11) Kivágott fa pótlása kizárólag a jegyző által jóváhagyott faültetési terv szerint történhet.
- (12) Pótlásként legalább 14/16 cm-es faiskolai méretű fa ültetendő, kivéve, ha a faültetési terv alapján kisebb méretű fa ültetése indokolt.
- (13) Pótlásként figyelembe vehető a kivágást megelőző öt évben kérelmező által közterületre, új telepítésként ültetett fa.
- (14) A pótlásra szolgáló fákat, facsemetéket „MSZ 12172:2019 szabvány – Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein” szabvány előírásainak megfelelően szükséges elültetni.
- (15) A fák intenzív fenntartásáról, öntözéséről kiültetésüktől számított legalább öt évig a pótlásra kötelezettnek gondoskodnia kell.
- (16) A pótlás vagy az ismételt pótlás tényét a pótlásra kötelezettnek 30 napon belül be kell jelentenie a jegyzőnél.

8. §

- (1) A jegyző a pótlás megtörténtét és annak eredményességét a bejelentéstől számított öt évig ellenőrzi. Amennyiben a pótlásra kötelezett a számára előírt pótlási kötelezettséget határidőben nem teljesíti és személye nem azonos az ingatlan tulajdonosával, a pótlásra az ingatlan tulajdonosa is kötelezhető.
- (2) Eredményes pótlásként az a fa, cserje vehető figyelembe, amely az ültetéstől számított első nyugalmi időszakot követő harmadik év vegetációs időszakában is legalább 80%-ban kihajt. Amennyiben a kivágott fa, cserje pótlása eredménytelen, a pótlást meg kell ismételni az eredeti kötelezettség szerinti feltételekkel.
- (3) A pótlás valamennyi költségét a pótlásra kötelezett viseli.
- (4) A fapótlásról az engedélyben megállapított mértékben és módon - az (5) bekezdésben foglalt kivétellel - a kivágást követő egy éven belül az engedélyes köteles gondoskodni.

- (5) Ha a kivágásra építési tevékenység miatt kerül sor, a pótlást az épület használatbavételi engedélye iránti kérelem benyújtásáig, vagy a használatbavétel tudomásulvételére irányuló kérelem benyújtásáig kell elvégezni, kivéve, ha a pótlás a fakivágással érintett ingatlanon nem teljesíthető.
- (6) Indokolt esetben, kérelem alapján, a pótlásra rendelkezésre álló időt a jegyző meghosszabbíthatja.

Kompenzációs intézkedés

9. §

- (1) Amennyiben a fás szárú növény pótlása az ingatlan adottsága miatt az ingatlanon belül nem vagy csak részben teljesíthető, arra másik ingatlant kijelölni nem lehet, vagy az előírt pótlás nem volt eredményes és az megismétlés esetén sem várható, úgy a természetbeni pótlással nem teljesíthető kötelezettség helyett a jegyző a kérelmezőt kompenzációs intézkedésre kötelezheti.
- (2) A kompenzációs intézkedés a kérelmező kérelme alapján lehet:
- a) fapótlási egyenérték megfizetése, vagy
- b) zöldfelület-fejlesztés.
- Az a) és b) intézkedés együttesen is előírható.
- (3) A fapótlási egyenérték számítási módját e rendelet 4. melléklete tartalmazza.
- (4) A fapótlási egyenértéket a kivágást követő 8 napon belül az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.
- (5) A zöldfelület-fejlesztés esetén annak feltételeiről, tartalmáról a fakivágást engedélyező vagy pótlást előíró határozatban kell rendelkezni. A határozatban rendelkezni kell arról, hogy amennyiben a zöldfelület-fejlesztés értéke nem éri el a fapótlási egyenértéket, úgy a fapótlási egyenérték és a bekerülési érték közötti különbözetet a kérelmezőnek az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába a határozatban meghatározott időn belül meg kell fizetni.
- (6) A zöldfelület-fejlesztés megvalósításának határideje a kivágást követő egy év. Ha a kivágásra építési tevékenység miatt kerül sor, és a zöldfelület-fejlesztést a fakivágással érintett ingatlanon kell megvalósítani, úgy azt az épület használatbavételi engedélye iránti kérelem benyújtásáig vagy a használatbavétel tudomásulvételére irányuló kérelem benyújtásáig kell elvégezni.
- (7) A zöldfelület-fejlesztésével kialakított zöldfelület fenntartására, gondozására – a kialakítástól számított 5 évig – a kérelmező, azt követően az ingatlan tulajdonosa köteles.

Eljárási rendelkezések

10. §

- (1) Az e rendeletben szabályozott, magánterületen lévő fás szárú növények védelme önkormányzati hatósági ügy és a képviselő testület hatáskörébe tartozik.

Záró rendelkezések

11. §

- (1) Ez a rendelet a (2) bekezdésben foglalt kivétellel 2023. napján lép hatályba.
- (2) A 4. § 2023..... napján lép hatályba.
- (3) A Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 28/2011. (X.11.) önkormányzati rendelet 8. mellékletének I. fejezete kiegészül a következő 108. ponttal:
„108.) dönt egyes fás szárú növények ideiglenes kerületi védelem alá helyezéséről.”

(4) A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV.28.) önkormányzati rendelet a következő 3/A. alcímmel egészül ki:

**„3/A. Fás szárú növények védelméről szóló szabályok
megszegése**

11. §

- (1) *Aki a fa kezelőjének hozzájárulása nélkül bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést helyez el az Önkormányzat tulajdonában álló közterületen található fán, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait és természetes személy esetén kettőszázezer, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében egymillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.*
- (2) *Aki a fa kezelőjének hozzájárulása nélkül bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést rögzít Önkormányzat tulajdonában álló közterületen található fára, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait és természetes személy esetén kettőszázezer, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében egymillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.*
- (3) *Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt a közterület-felügyelő ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírságot szabhat ki.”*

(5) A Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról, és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 21/2012. (VI. 12.) önkormányzati rendelet 13.§-a a következő (3a) és (4a) bekezdésekkel egészül ki:

„(3a) Az Önkormányzat tulajdonában lévő fásított közterületen, valamint fásított előkertekkel határolt utcaszakaszokon végzett út- és közműépítési munka esetén a tulajdonosi hozzájárulás kiadására irányuló kérelemhez mellékelni kell a külön rendelet szerinti tartalommal kidolgozott favédelmi tervet.

(4a) A tulajdonosi hozzájárulás kiadásának feltételeként az építési munkákkal érintett fás szárú növények védelme, megőrzése érdekében műszaki-tervezési, mérnökbiológiai és gyökérmenedzsment eszközök alkalmazásának, valamint favédelmi szakfelügyelet

biztosításának követelménye írható elő.”

(6) A Ferencvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a Ferencvárosi Környezetvédelmi Alap létrehozásáról szóló 7/1999.(IV.30.) sz. rendelete 4. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

“(2) A 3.§ (1) e) pontja szerint beszedett összeget kizárólag fapótlásra és zöldterület-fejlesztésre lehet felhasználni.”

(7) Hatályát veszti Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a fák és fás szárú növények védelméről szóló 18/2016. (IX. 06.) önkormányzati rendelete.

Budapest, 2023.

Baranyi Krisztina
polgármester

Baloghné dr. Nagy Edit
címzetes főjegyző

1. melléklet a .../2023. () önkormányzati rendelethez

**Inváziós fajú fás szárú növények – 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet
a fás szárú növények védelméről 1. melléklet szerint**

<i>Magyar név</i>	<i>Tudományos név</i>
<i>fehér akác</i>	<i>Robinia pseudoacacia</i>
<i>amerikai kőris-</i>	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
<i>mirigyes bálványfa</i>	<i>Ailanthus altissima</i>
<i>cserjés gyalogakác</i>	<i>Amorpha fruticosa</i>
<i>kései meggy</i>	<i>Padus serotina</i>
<i>zöld juhar</i>	<i>Acer negundo</i>

Telepítésre nem javasolt továbbá:

<i>Magyar név</i>	<i>Tudományos név</i>
<i>keskenylevelű ezüstfa</i>	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
<i>nyárfa nemzetség</i>	<i>Populus sp.</i>
<i>turkesztáni szil („csodasövény”)</i>	<i>Ulmus pumila celer</i>
<i>Császárfa nemzetség (Császárfa és további extrém növekedési erélyű hibridje, pl. Oxifa)</i>	<i>Paulownia sp.</i>

2. melléklet a .../2023. () önkormányzati rendelethez

FAKIVÁGÁS BEJELENTÉSE

a magánterületen lévő fás szárú növényekre

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Ferencváros fás szárú növényeinek védelméről, pótlásáról szóló/....(...) önkormányzati rendelete alapján fakivágási bejelentéssel fordulok Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros jegyzőjéhez.

Bejelentő neve:

Címe:

Kapcsolattartó neve:

Telefonszáma:

E-mail címe:

A kivágott fás szárú növény(ek) helye:

Budapest IX., hrsz.:

A fás szárú növény(ek) pontos elhelyezkedése: (vázlatrajz):

--

A kivágás időpontja: év hó nap

A kivágás indoka:

.....

.....

.....

.....

A favizsgálatot végző szakember neve:

A favizsgálatot végző szakember nyilvántartási száma:

A kivágott fás szárú növény(ek):

Sor-szám	A fa/cserje faja	Törzsátmérő (földtől számított 1 méter magasságban) VAGY cserjék esetében méret (magasság) és darabszám (tőszám)

A kivágás kivitelezésének leírása:

.....

A fás szárú növény(ek) tervezett pótlása:

Sor-szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab-száma	helye	tervezett időpontja

A kivágást megelőző 5 éven belül ültetett, pótlásként beszámítandó fás szárú növény(ek):

Sor-szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab-száma	helye	éve

A tervezett kompenzáció (amennyiben a pótlási kötelezettség nem teljesíthető):

.....

Fás szárú növény pótlása nem történhet inváziós fajú fás szárú növények egyedeivel.

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása az ingatlan adottsági miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás nem jelölhető ki, a pótlásra kötelezett kompenzációs intézkedés megtételére kötelezhető.

Melléklet:

- Tulajdonosi/haszonélvezői hozzájáruló nyilatkozat
- Favizsgálati szakvélemény
- Faültetési terv
- Favédelmi terv (amennyiben releváns)
- Fényképfelvétel
- Zoológiai szakvélemény (amennyiben szükséges)

Budapest, 20..... év hó nap

.....
bejelentő aláírása

**FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM
a magánterületen lévő fás szárú növényekre**

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Ferencváros fás szárú növényeinek védelméről, pótlásáról szóló/....(...) önkormányzati rendelete alapján fakivágási engedélykérelemmel fordulok Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros jegyzőjéhez.

Kérelmező neve:

Címe:

Kapcsolattartó neve:

Telefonszáma:

E-mail címe:

A kivágandó fás szárú növény(ek) helye:

Budapest IX., hrsz.:

.....

A fás szárú növény(ek) pontos elhelyezkedése: (vázlatrajz):

A kivágás tervezett időpontja: év hó
.....nap

A kivágás indoka:

.....

.....

.....

.....

A favizsgálatot végző szakember neve:

A favizsgálatot végző szakember nyilvántartási száma:

A kivágni tervezett fás szárú növény(ek):

Sor- szám	A fa/cserje faja	Törzsátmérő (földtől számított 1 méter magasságban) VAGY cserjék esetében méret (magasság) és darabszám (tőszám)

A kivágás kivitelezésének leírása:

.....

.....

A fás szárú növény(ek) tervezett pótlása:

Sor- szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab- száma	helye	tervezett időpontja

A kivágást megelőző 5 éven belül ültetett, pótlásként beszámítandó fás szárú növény(ek):

Sor- szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab- száma	helye	éve

A tervezett kompenzáció (amennyiben a pótlási kötelezettség nem teljesíthető):.....

.....

.....

Fás szárú növény pótlása nem történhet inváziós fajú fás szárú növények egyedeivel.

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása az ingatlan adottsági miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás nem jelölhető ki, a pótlásra kötelezett kompenzációs intézkedés megtételére kötelezhető.

Tudomásul veszem továbbá, hogy a fakivágási engedély a fakivágást engedélyező határozat véglegessé válásától számított egy évig érvényes. Amennyiben az engedélyezett fakivágást az engedélyes az érvényesség idején belül nem végzi el, új kérelem benyújtásának van helye.

Melléklet:

- Tulajdonosi/haszonélvezői hozzájáruló nyilatkozat
- Favizsgálati szakvélemény
- Faültetési terv
- Favédelmi terv (amennyiben releváns)
- Zoológiai szakvélemény (amennyiben szükséges)

Budapest, 20..... év hó nap

.....

...
kérelmező aláírása

4. melléklet a .../2023. () önkormányzati rendelethez

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM/ UTÓLAGOS BEJELENTÉS*
a közterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék)

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008.(XII.30.) Korm. rendelet, valamint Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Ferencváros fás szárú növényeinek védelméről, pótlásáról szóló/....(...) önkormányzati rendelete alapján fakivágási engedélykérelemmel/bejelentéssel* fordulok Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros jegyzőjéhez.

Kérelmező/bejelentő neve*:

Címe:

Kapcsolattartó neve:

Telefonszáma:

E-mail címe:

A kivágni tervezett/kivágott* fás szárú növény(ek) helye:

Budapest IX., hrsz.:

A fás szárú növény(ek) pontos elhelyezkedése: (vázlatrajz):

A kivágás (tervezett) időpontja: év hó nap

A kivágás indoka:

.....

.....

.....

.....

A favizsgálatot végző szakember neve:

A favizsgálatot végző szakember nyilvántartási száma:

A kivágni tervezett/kivágott fás szárú növény(ek):

Sor-szám	A fa/cserje faja	Törzsátmérő (földtől számított 1 méter magasságban) VAGY cserjék esetében méret (magasság) és darabszám (tőszám)

A kivágás kivitelezésének leírása:

.....

A fás szárú növény(ek) tervezett pótlása:

Sor-szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab-száma	helye	tervezett időpontja

A kivágást megelőző 5 éven belül ültetett, pótlásként beszámítandó fás szárú növény(ek):

Sor-szám	A fa/cserje			A kiültetés	
	faja, fajtája	mérete	darab-száma	helye	éve

A tervezett kompenzáció (amennyiben a pótlási kötelezettség nem teljesíthető):

.....

Fás szárú növény pótlása nem történhet inváziós fajú fás szárú növények egyedeivel, így a fás szárú növény pótlása nem történhet az alábbiakban meghatározott fajok egyedeivel:

- fehér akác** (robinia pseudoacacia)
- amerikai kőris (Fraxinus pennsylvanica)
- mirigyes bálványfa** (Ailanthus altissima)
- cserjés gyalogakác** (Amorpha fruticosa)
- kései meggy** (Padus serotina)

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása az ingatlan adottsági miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás nem jelölhető ki, a pótlásra kötelezett kompenzációs intézkedés megtételére kötelezhető.

Tudomásul veszem továbbá, hogy a fakivágási engedély a fakivágást engedélyező határozat véglegessé válásától számított egy évig érvényes. Amennyiben az engedélyezett fakivágást az engedélyes az érvényesség idején belül nem végzi el, új kérelem benyújtásának van helye.

Melléklet:

- Tulajdonosi/haszonélvezői hozzájáruló nyilatkozat
- Favizsgálati szakvélemény
- Faültetési terv
- Favédelmi terv (amennyiben releváns)
- Fényképfelvétel
- Zoológiai szakvélemény (amennyiben szükséges)

Budapest, 20..... év hó nap

.....
kérelmező/bejelentő aláírása

* A megfelelő rész aláhúzendó!
 ** Kivéve kertészeti változatok.

5. melléklet a .../2023. () önkormányzati rendelethez

FATELEPÍTÉSI SZÁNDÉK BEJELENTÉSE (fapótlás kivételével)

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének
...../.....(....) önkormányzati rendelete alapján

Alulírott

név:

cím:

tel:

e-mail cím:

bejelentem, hogy a Budapest IX. ker., utca sz.

előtti hrsz-ú közterületen az alábbi fát/fákat kívánom elültetni:

Ültetni kívánt fák faja	Ültetni kívánt fák száma (db)

Az ültetni kívánt fa/fák elhelyezkedése (részletes vázlatrajz):

A faültetés tervezett időpontja: év hó nap

Nyilatkozom, hogy a telepítéstől számított öt éves időtartamra vállalom a fa/fák gondozását.

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fa a telepítését követő három éven belül kiszárad, köteles vagyok azt eltávolítani és a közterületet helyreállítani.

A bejelentéshez csatolni kell a kerületi főkertész véleményét.

Budapest, 20..... év hó nap

.....
kérelmező aláírása

A faültetési terv tartalmi követelményei:

1. Alapadatok:

- a faültetést végző neve, címe, jogi személy esetén a cég (szervezet) adatai
- az ültetés helyszíne (pontos cím, helyrajzi szám)
- a helyszín tulajdoni viszonyainak feltüntetése

2. A telepítendő fa adatai:

- a fa tudományos és magyar neve
- díszfaiskolai méretek

3. A fatelepítés környezetének részletes leírása, és méretarányos rajzos ábrázolása:

- a telepítendő fa föld alatt és fölött –kifejlett állapotában-, elfoglalt területén lévő védőtávolsággal bíró épületek, objektumok
- meglévő és tervezett további növényzet

4. A telepítés technológiai leírása:

- a fa ültetése során végzett talajcsere illetve talajjavítás vagy tápanyag utánpótlás
- a fa rögzítése
- a fa és a fahely védelme
- a szükséges és a vállalt fenntartás ismertetése

Fás szárú növény (fa, cserje) pótlási egyenérték számítása

Fapótlási bruttó egységár:

aktuális naptári évben, közterületen elültetett 5cm-es törzsátmérőjű, (14/16-os méretű), legalább 2x iskolázott csemetefák faiskolai átlagára, ültetési, és 5 éves fenntartási költséggel együtt számítva.

Fapótlási egységár: bruttó 200.000.- Ft

Fapótlási egyenérték:

Közterületen a cserje, köz- és magánterületen a fák kivágására vonatkozó pénzbeli megváltás, (kompenzáció) összege akár részben vagy teljes egészében a 2.§ 26. pontban részletezett zöldterület-fejlesztéssel is teljesíthető.

A fapótlási egyenérték számítása

1. Közterületen és nem közterületen a fák kivágására vonatkozó pénzbeli megváltás (kompenzáció) összegét a $P = D \times M \times db \times O$ képlet szerint kell megállapítani, ahol

P: a pénzbeli megváltás összege;

D: a kivágott vagy kivágásra tervezett fa/fák törzsátmérője;

M: átmérő utáni méret-szorzó;

db: a kivágott vagy kivágásra tervezett fa/fák darabszáma

O: fakivágás oka

A megváltásra lehetősége van a kötelezettnek úgy is , hogy az előírt pótlást részben természetes módon: pl. 10 db fa elültetésével, részben pedig a fennmaradó darabszámú fa kompenzációs értékének megfelelő zöldfelület-fejlesztéssel pl. zöldfal létesítésével teljesíti.

Közterületen cserjék kivágása esetében a pénzbeli megváltás összegét a kivágott, de pótlásra nem kerülő tövek darabszáma alapján kell megállapítani, az alábbiak szerint:

a) 0,5 méternél alacsonyabb cserjék esetében 10 000 Ft/db,

b) 0,5 – 1,0 m közötti magasságú cserjék esetében 20 000 Ft/db,

c) 1,0 m-nél magasabb cserjék esetében 40 000 Ft/db.

Útmutató a fák védelméről építési területen

az MSZ 12042:2019 - Fák védelme építési területeken - szabvány alapján készült összefoglaló

A favédelmi terv elkészítéséhez nélkülözhetetlen a teljes szabvány ismerete!

Az építési területen álló fák megóvása érdekében favédelmi tervet kell készíteni. Mivel a terv célja az építési területen álló fák lehető legnagyobb védelme, ezért a favédelmi tervet kertész szakembernek, táj- és kertépítész és faápoló- favizsgáló szakmérnöknek kell készíteni. Ha az engedély beruházáshoz készül, akkor minden kiviteli tervet, így a favédelmi tervet is az illetékes engedélyező hagyja jóvá.

Figyelembe kell venni, hogy a fák élő szervezetek, sérüléseik vagy környezetük romlásának hatása lehet, hogy csak később, sőt évekkel később jelentkeznek. A fáknak okozott károk vagy egyáltalán nem, vagy csak évek múlva állíthatók helyre.

A fák környezetében zajló építkezés legtöbbször engedélyköteles, de vannak olyan esetek is mikor az építési munkákra külön nem kell engedélyt kérni. Ilyen lehet például a földben vezetett közművezeték javítása, amely, ha a fa statikai védőzónáján belül, szakszerűtlen módon történik, akkor nemcsak a fa életét, de a kidőlő fa a környezetét is veszélyezteti.

A gyökerterületen végzett földmunkák:

A földmunkagépek gyakran sérülést okoznak a gyökérnyak területén, mely különösen veszélyes sérülés, akár a fa életét is veszélyezteti. Ha a földmunka a talajsínt változtatja, okozza, vagy ásás történik a gyökerterületen, akkor az külön veszéllyel fenyegeti a fát.

Földmunkagéppel lehetetlen úgy árkot ásni, hogy a gyökérzetet ne szakítsuk el. Ha a gyökérzet elszakad, akkor a víz- és tápanyagfelvétel szűnik meg. Minél nagyobb a gyökérsérülés, annál nagyobb a tápanyag- és a vízhiány. A tápanyag- és vízhiány következtében a koronarészek száradni fognak. A roncsolt gyökérzet bekorhadhat, ami megnehezítheti a gyökérzet újra képződését. Ha az ásás a fa statikai védőzónáján belül következik be, akkor a fa ki is dőlhet, veszélyeztetve ezzel a környezetét is.

A talaj felső, körülbelül 30 cm-es rétege kulcsfontosságú a fa élete szempontjából. Ezen a rétegen kell átszűrődni a csapadéknak, ennek a rétegnek a talajélete biztosítja a fa tápanyagát. Ha ez a talajréteg tönkremegy, akkor a fa víz és tápanyagellátása veszélybe kerül.

A mélyépítési munkák során, főleg mélygarázsok építésénél a terület talajvízszintje csökkenhet. A fák nagyon érzékenyek a talajvíz csökkenésre. A hosszú ideje kialakult gyökérzet nem tudja követni a talajvízszint csökkenését. A fa kiszáradhat.

Az építési területen a tereprendezéssel megváltoztatott terepviszonyok a fák elárasztását, pangó vízben állását okozhatják. A fák nagyon érzékenyek a vízborításra. Mind a talaj, mind a gyökérzet él, lélegzik, gázcserét folytat. Ha a talajvízzel telítődik, akkor a gyökérzet megfullad, a fa elpusztul.

Az építési területen álló fák védelmét a fára leselkedő veszélyek ismeretében és a fajok különböző tulajdonságának figyelembevételével kell megtervezni. A védekezést addig kell fenntartani, amíg a fára nézve káros körülmények fennállnak. Ez általában az építési beruházás vége.

A fa teljes területének védelme:

A favédelem pontosan meghatározza a favédelmi területeket. Az építés tevékenység szempontjából három területet különböztethetünk meg:

- favédelmi területen kívül szabad terület - zöld terület
- favédelmi területen belül, statikai védőzónán kívüli terület, engedmények területe - sárga terület
- a statikai védőzónán belüli terület tiltott terület - piros terület

A favédelem leghatékonyabb módszere a fa teljes területének védelme. A favédelmi területet a szabvány pontosan meghatározza.

Ha nincs elég hely a védendő fák favédelmi területét lezárni, akkor a védelmi vonal a második zónába, a statikai védőzónába húzódik vissza. A statikai védőzónában vannak a fák erős tartógyökerei, melyek biztosítják, hogy ne dőljenek ki. Ez a terület a fa középpontjából húzott meghatározott sugarú kör. A sugár mérete a fa törzsméretétől függ. Az 1 méter magasságban mért törzsméret négyeszerese. A sugár teljes hosszának kiszámításakor a négyeszeres szorzóhoz a törzs sugarát is hozzá kell adni.

A favédelmi területen nem szabad vegyszert tárolni és használni!

Amennyiben gépek vagy más hőforrások miatt fennáll annak a veszélye, hogy a favédelmi területen a hőmérséklet 40 °C fölé emelkedjen, akkor a fát ettől meg kell védeni! Favédelmi területen nem szabad tüzet gyújtani!

Az építési területen álló fákat rendszeresen öntözni kell! Még nagyobb a fák kiszáradásának veszélye, ha a gyökérzet valami oknál fogva (talaj lemosódás, talaj lehordás, ásás) a felszínre kerül. Természetesen a gyökérzetet minél előbb talajjal vissza kell takarni. Azonban, amíg a gyökérzet a föld felszínén van, addig azokat nedvességtartó, légáteresztő anyaggal (geotextil, kókuszrost, jutazsák) takarni kell. A takaróanyag nedvesen tartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

A fák elárasztását is meg kell előzni. A fa közelében ideiglenes csapokat nem szabad kialakítani, az ott lévő csapokat a fától távolabbi területre át kell helyezni!

Árkot, építési gödröt csak a fa statikai zónáján kívül lehet ásni. Ha az engedmények területén kell ásni, akkor az alábbi szabályokat kell betartani:

- földmunkát csak kézzel lehet végezni,
- a 2 cm-nél vastagabb gyökereket nem szabad elvágni, egyedi gyökérvédelemmel kell ellátni
- a 2 cm-nél vékonyabb gyökereket csak metszeni szabad, nem lehet elszakítani,
- az árokban lévő gyökereket takarni kell,
- a vezeték a gyökerek alatt át kell fűzni,
- az árkot tápanyag dús talajkeverékkel kell visszatölteni.

A fa törzsének védelme:

A törzs védelméről háromrétegű védelmi rendszerrel kell gondoskodni. A törzset be kell takarni juta szövetrel, kókuszrost szövetrel vagy geotextiliával, ami megvédi a kérget a mechanikai sérülésektől. A második réteg egy rugalmas ütköző zóna, melyet kisebb átmérőjű törzsekre gumitömlőből, nagyobb átmérőjű törzsekre gumiabroncsokból alakíthatunk ki. Ennek a rétegnek a feladata az esetleges ütközés erejének csillapítása. A törzsvédelem harmadik rétege 2 méter magas deszkakerítés, melynek felhelyezésénél ügyelni kell a gyökérnyak épségére.

Útmutató a közterületi faültetéshez

az *MSZ 1217:2019 - Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein* - szabvány alapján készült összefoglaló

Rendeletben és/vagy határozatban előírt közterületi faültetéshez nélkülözhetetlen a teljes szabvány ismerete!

Közterületi fásításra csak díszfaiskolából származó, az ökológiai feltételeknek megfelelő növényfajt/fajta szabad felhasználni, amely megfelel e szabvány minőségi követelményeinek.

Tilos közterületre kiültetni a jogszabályban invazívként nyilvántartott fafajokat, kivéve azok kertészeti változatait.

Az ültetés kivitelezése határozza meg a növények várható eredését és fejlődését.

Lombhullató fás szárú növényt vegetációban nem, csak nyugalmi időszakban szabad ültetni. Kivételt képeznek a természetű edényben nevelt növények.

A fák ültetése előtt ültetési tervet kell készíteni jogosultsággal rendelkező szakemberrel, melynek tartalmaznia kell:

- a fahely és környezetének leírását, pontos helyszínrajzát,
- a telepítendő fa környezetében lévő föld feletti és alatti közművek, épületek, objektumok elhelyezkedésének feltüntetését, a jogszabályban előírt védőtávolságokkal,
- a telepítendő fa botanikai és fajtamegnevezését, pontos díszfaiskolai méreteit,
- a telepítés pontos helyét, idejét, a kivitelezés részletes technológiai leírását,

Az ültetőgödör méretkövetelményei:

Fásszárú növények méretcsoportja – fajtaleírás szerint	Ültetőgödör	
	Legkisebb mérete cm	Legkisebb térfogata m ³
Nagy termetű fa	2000x200x200	8
Közepes termetű fa	150x150x150	3,375
Kis termetű fa		
Nagy termetű cserje	80x80x80	0,512
Közepes termetű cserje	60x60x60	0,216
Kis termetű cserje	40x40x40	0,064

Ültetéskor az ültetőlyukat a kiasott laza termőtalajjal annyira kell feltölteni, hogy a beültetett növény gyökérnyaka tömörítés után a talajszint vonalába kerüljön.

A beültetett növényt meg kell metszeni: az indítómetszés során történik meg az egymást keresztező, sérült, beteg ágak eltávolítása és a fajra jellemző koronaszerkezet alapjának végső kialakítása.

A beültetett fát támasztani és/vagy rögzíteni kell oly módon, hogy a növény ne sérüljön, ugyanakkor szilárdan tartsa azt a gyökérzet kifejlődéséig. A rögzítés a fa vastagodását nem akadályozhatja.

Öntözés

Ősszel ültetett lombhullató fa esetében a fa tövét fel kell kupacolni, öntözni a téli időszakban nem szükséges.

Tavasszal ültetett fák esetében az ültetést követően nagyobb mennyiségű vízzel be kell öntözni, annak érdekében, hogy a talajrészecskék a gyökerekkel mindenhol érintkezzenek.

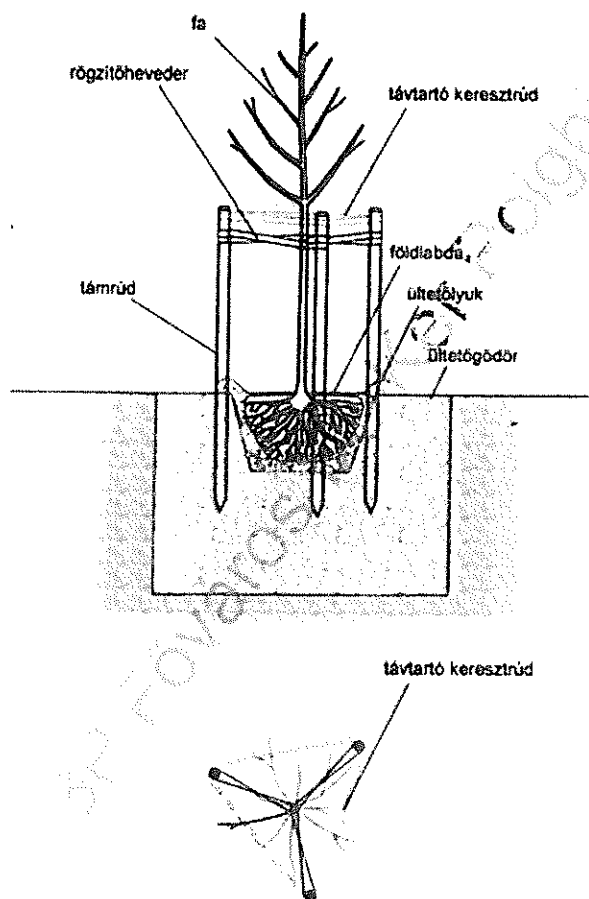
Földnedves, nem átázott talaj esetében a kijuttatandó vízmennyiség:

- cserjék esetében az ültetőlyuk térfogatának legalább a fele,
- fák esetében a centiméterben mért törzskörméret számértékének legalább a kétszerese, literben értve. Pl: egy $K=18$ cm fához 36 l víz szükséges.

MSZ 12172:2019

C melléklet (tájékoztató)

Példa három támrudas támasztórendszerre

Példa kompenzációsámításra:

A fapótlási egyenérték számítása

1. Közterületen és nem közterületen a fák kivágására vonatkozó pénzbeli megváltás (kompenzáció) összegét a $P = D \times M \times db \times O$ képlet szerint kell megállapítani, ahol

P: a pénzbeli megváltás összege;

D: a kivágott vagy kivágásra tervezett fa/fák törzsátmérője;

M: átmérő utáni méret-szorzó;

db: a kivágott vagy kivágásra tervezett fa/fák darabszáma

O: fakivágás oka

	törzsátmérő 1m magasságban (cm)	méretszorzó: 0-10 cm: 1 10,1-20 cm: 1,2 20,1-30 cm: 1,5 30,1 cm-40 cm: 2 40 cm felett: 2,5	fák száma (db)	fakivágás oka után keletkezett szorzó	kompenzáció mértéke (Ft bruttó)
1.	15	1,2	1	környezetredezés 100% (x1)	$15 \times 1,2 \times 1 \times 1 = 18 \text{ cm}$ $18 \text{ cm} : 5 \text{ cm (ami pótolta fa minimális törzsátmérője)} = 3,6$ $3,6 \times 200.000.- = \mathbf{720.000.-}$
2.	22	1,5	2	építés miatt 150% (x1,5)	$22 \times 1,5 \times 2 \times 1,5 = 67,5 \text{ cm}$ $67,5 \text{ cm} : 5 \text{ cm} = 13,5$ $13,5 \times 200.000 = \mathbf{2.700.000.-}$
3.	37	2	1	engedély nélkül 300% (x3)	$37 \times 2 \times 1 \times 3 = 222 \text{ cm}$ $222 \text{ cm} : 5 \text{ cm} = 44,4$ $44,4 \times 200.000 = \mathbf{8.800.000.-}$
4.	54	2,5	3	balesetveszélyes, kiszáradt 50% (x0,5)	$54 \times 2,5 \times 3 \times 0,5 = 202,5 \text{ cm}$ $202,5 \text{ cm} : 5 \text{ cm} = 40,5$ $40,5 \times 200.000 = \mathbf{8.100.000.-}$